

Hyvän vastauksen piirteet

Psykologia 2020 – suullinen valintakoe

Kaikissa tehtävissä huomioidaan pisteytyksessä sekä oikea vastaus, mutta myös vastauksen selkeys ja jäsentyneisyys. Pelkästään oikean vastauksen antamalla ei ole mahdollista saada täysiä pisteitä ja suurimmassa osassa tehtäviä perustelut muodostavat suurimman osan pisteistä. Lisäksi varsinaisessa vastauksessa annetut ristiriitaiset tiedot tai perustelut voivat vähentää pisteitä.

Kaikki tehtävät on tarkastettu useamman riippumattoman arvioitsijan toimesta, jotta voidaan varmistua pisteytyksen yhdenmukaisuudesta.

Tehtävä 1: Henkilöllisyyden todentaminen

Osa-alue 1: Englannin kieli (artikkeli: Fenton ym: Testing a self-determination theory-based process model of physical activity behavior change in rheumatoid arthritis: results of a randomized controlled trial)

Tehtävä 2 (4 pistettä):

Vastauksesta tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

Käy ilmi, että psykologiset teorit suuntaavat interventioita ja/tai tutkimuksia koskevia valintoja tai tulkintoja

Käy ilmi, että teorit voivat olla merkityksellisiä interventioiden vaikuttavuudelle

Käy ilmi, että taustateoria valittiin, koska sitä on onnistuneesti sovellettu interventioissa

Käy ilmi, että menetelmänä oli autonomiaa tukeva ohjaus tai sisäistä motivaatiota tukeva ohjaus TAI Käy ilmi, että interventiossa/tutkimuksessa tarkasteltiin autonomista motivaatiota / motivaation lajeja.

Käy ilmi, että autonomiaa tukeva ohjaus oli interventiomenetelmänä, koska taustateoria painottaa ympäristön tukea autonomialle tai koska tutkimustulokset tukevat sen valintaa.

Käy ilmi, että autonomista motivaatiota / motivaation lajeja tarkasteltiin, koska taustateoria painottaa sen merkitystä tai että sillä / niillä on yleensä myönteisiä seurauksia tai että tutkimustulokset tukevat sen / niiden valintaa

Käy ilmi, että interventiossa tai tutkimuksessa tarkasteltiin koettua elinvoimaisuutta

Käy ilmi, että koettua elinvoimaisuutta tarkasteltiin, koska ympäristön antaman autonomian tuen tai autonomisen motivaation / motivaation lajin tiedetään olevan yhteydessä elivoimaisuuteen

Osa-alueen yhteispisteet: 0-4

Osa-alue 2: Etiikka

Tehtävä 3.1 (2 pistettä):

Psykologi on poikennut ammattieettisistä periaatteista. Erityisesti kohdat:

2.2 Ammattieettinen tiedostaminen ja Pätevyyden rajoitukset. Psykologi pyrkii tiedostamaan ammatilliset ja henkilökohtaiset vahvuutensa ja heikkoutensa pystyäkseen arvioimaan realistisesti pätevyytensä ottaessaan hoitaakseen työtehtäviä. Psykologi ottaa vastaan vain sellaisia työtehtäviä, tarjoaa sellaisia palveluja ja käyttää sellaisia menetelmiä, joihin hän on pätevä koulutuksensa ja kokemuksensa perusteella.

2.4 Ammatillinen riippumattomuus (integriteetti). Psykologi on rehellinen ja puolueeton ja kohtelee kunnioittavasti muita asianosaisia. Hän yrittää tehdä selväksi oman roolinsa niissä erilaisissa yhteyksissä, joissa hän työskentelee. Erityisesti kohta Avoimuus ja selkeys, sillä psykologi antaa asianmukaisia tietoja edellytyksistään, työkokemuksestaan, pätevydestään ja sitoutumisestaan ammattiinsa ja käyttää vain sellaisia ammattinimikkeitä, joihin koulutus, laillistaminen ja työtehtävä oikeuttavat. Psykologi antaa tietoja psykologiasta ja psykologien ammattitoiminnasta siten, ettei synny väärinkäsityksiä

myös:

2.3 Vastuu: Psykologi on henkilökohtaisesti vastuussa ammattityönsä laadusta ja seurauksista

Pisteitä ei anneta: Kuluttajasuojaan liittyvistä kommentteista, ellei niitä peilata em. ammattieettisiin periaatteisiin. Esimerkiksi kuluttajasuojalain soveltaminen ei kuulu ammattieettisiin periaatteisiin vaan on erillinen prosessi. Ammattieettisissä periaatteissa todetaan: ” Periaatteita ei siten voida tulkita suoraan muiden ammattiryhmien kielenkäytön ja käsitteistön, kuten esimerkiksi juridiikan lähtökohdista.”

Tehtävä 3.2 (2 pistettä):

Psykologi on poikennut ammattieettisten sääntöjen vastuun periaatteesta. Psykologin tulee aina olla tietoinen siitä, että hänet mielletään oman ammattinsa edustajaksi, esim. psykologi ei voi sivuuttaa asiantuntijuuttaan. Hänet useimmiten saatetaan tuntea tai tietää psykologiksi, psykologin allekirjoittama ilmoitus mielletään psykologin tekemäksi

Psykologin täytyy ammattieettisen ongelman havaitessaan toimia jollakin tavalla niin, että hän huomioi/konsultoi muita tahoja (kaksi pisteytettävää kohtaa). Selvittää ongelmia tai neuvottelee niistä jokin ammatillisen tahon kanssa: kollegoiden, toimeksiantajien, Psykologiliitto. Hän informoi muita osapuolia (ammattieettisten periaatteiden asettamista vaatimuksista ja pohtii, reflektoi tai arvioi toimintatapojen valintaa ja/tai seurauksi.

Osa-alueen yhteispisteet: 0-4

Osa-alue 3: Päättely

Tehtävä 4.1 (1 piste):

Pitää. Perustelu: jos johto-oireeksi paljastuu jokin muu oire kuin kuuloharhat, niin sääntö osoittautuu vääräksi. Selvittämällä johto-oire on siis mahdollista osoittaa sääntö vääräksi

Tehtävä 4.2 (1 piste):

Ei tarvitse. Perustelu: sääntö ei kosketa depressiopotilaita.

Tehtävä 4.3 (1 piste):

Ei tarvitse. Perustelu: jos päädiagnoosi on skitsofrenia, sääntö ei rikkoudu. Jos päädiagnoosi on jokin muu, sääntö ei rikkoudu, koska sääntö ei kosketa muita diagnooseja.

Tehtävä 4.4 (1 piste):

Pitää. Perustelu: jos päädiagnoosiksi paljastuu skitsofrenia, niin sääntö osoittautuu vääräksi. Selvittämällä päädiagnoosi on siis mahdollista osoittaa sääntö vääräksi (falsifioida).

Osa-alueen yhteispisteet: 0-4